

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.10.2013
COM(2013) 681 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om den offentlige kontrol i almindelighed i medlemsstaterne af fødevarerikkerhed,
dyresundhed og dyrevelfærd samt plantesundhed

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning.....	3
2.	Gennemgang af medlemsstaternes årsrapporter.....	3
3.	Kommissionens kontrolaktiviteter i medlemsstaterne	7
4.	Andre kilder til information om kontrol i medlemsstaterne.....	16
5.	Resultater af den offentlige overvågning	17
6.	Kommissionens opfølgning og håndhævelse	17
7.	International handel.....	19
8.	Konklusioner	19

1. Indledning

I henhold til artikel 44, stk. 4 og 6, i forordning (EF) nr. 882/2004¹ skal Kommissionen hvert år udarbejde og forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en årsrapport om medlemsstaternes kontrol i almindelighed i lyset af:

- a) de årsrapporter, som de nationale myndigheder har forelagt om deres kontrolaktiviteter
- b) Kommissionens kontrol i medlemsstaterne
- c) alle andre relevante oplysninger.

Denne rapport er den tredje rapport af denne art, som Kommissionen har forelagt. De vigtigste kilder til rapporten er: a) medlemsstaternes årsrapporter for 2010, b) resultaterne af Kommissionens kontrolaktiviteter og c) andre relevante oplysninger om kontrollen, herunder:

- medlemsstaternes rapporter til Kommissionen om kontrollen i specifikke sektorer
- resultaterne af EU's hurtige varslingsystemer
- Kommissionens håndhævelsesforanstaltninger (herunder traktatbrudssager) vedrørende konstaterede tilfælde af manglende overholdelse i medlemsstaterne
- rapporter fra internationale standardiseringsorganer.

Der redegøres i rapporten for oplysninger om kontrollen, så snart de foreligger, især med hensyn til resultaterne af Kommissionens egen kontrol og andre relevante oplysninger, og det bestræbes derved at holde gennemførelsen af den offentlige kontrol i EU så ajourført som muligt.

2. Gennemgang af medlemsstaternes årsrapporter

Grundprincipperne i EU's foderstof- og fødevarerlovgivning er fastlagt i forordning (EF) nr. 178/2002². Ifølge denne forordning har fødevare- og foderstofvirksomhederne det primære ansvar for, at fødevarerne er sikre gennem hele fødevare- eller foderstofkæden fra primærproduktion til det endelige salg til forbrugeren. Forordning (EF) nr. 834/2007 indeholder krav om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter³. Forordning (EU) nr. 1151/2012 indeholder krav om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer⁴.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes – *EUT L 191 af 30.4.2004*.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed.

³ Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 – *EUT L 189 af 20.7.2007*.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer – *EUT L 343 af 14.12.2012*.

Medlemsstaterne er forpligtet til at overvåge og kontrollere, at virksomhedsledere opfylder kravene i EU-lovgivningen om fødevarer- og foderstofsikkerhed (herunder dyresundhed, dyrevelfærd og plantesundhed), om økologisk produktion og om kvalitetsordninger. De skal i den forbindelse anvende systemer for offentlig kontrol.

I forordning (EF) nr. 882/2004 bestemmes det, hvordan denne kontrol skal tilrettelægges og gennemføres. I al væsentlighed fastsættes der generelle regler for offentlig kontrol med henblik på at verificere, at EU's bestemmelser om fødevarer og foderstoffer overholdes. Det kræves især, at medlemsstaterne kontrollerer virksomhedslederens overholdelse af specifikke retlige krav, og at varer på EU-markedet (enten EU-producerede eller importerede) er i overensstemmelse med disse krav.

Forordning (EF) nr. 882/2004 indeholder også regler om den kontrol, som Kommissionens tjenestegrene skal foretage af medlemsstaterne for at verificere, at de overholder forpligtelserne i fødevarer- og foderstovlovgivningen. Medlemsstaterne skal udarbejde og gennemføre flerårige nationale kontrolplaner for at opfylde kravene i forordningen, og de skal forelægge Kommissionen en årsrapport om gennemførelsen af disse planer.

Den første årsrapport fra Kommissionen (KOM(2010) 441) påpegede store variationer mellem medlemsstaternes rapporter med hensyn til såvel struktur som indhold, hvilket gjorde det vanskeligt at foretage sammenligninger. Sidste års rapport (COM(2012) 122) viste, at sammenligneligheden var blevet forbedret som følge af Kommissionens dialog med medlemsstaterne samt den erfaring, som de sidstnævnte har fået.

For at fremme sammenligneligheden af medlemsstaternes årsrapporter blev der sammen med medlemsstaterne udarbejdet resuméer, som var baseret på de eksisterende retningslinjer for årsrapporten (Kommissionens beslutning 2008/654/EF). Disse resuméer anvendes i øjeblikket af de fleste medlemsstater. Medlemsstaterne modtager løbende samlet feedback, som suppleres med individuel skriftlig feedback.

I forbindelse med gennemgangen af forordning (EF) nr. 882/2004 blev der lagt vægt på de i artikel 44 fastsatte bestemmelser for medlemsstaternes rapporter og Kommissionens årsrapporter. Det lovgivningsmæssige forslag indeholder bestemmelser om, at Kommissionen skal indføre ensartede skabeloner til de oplysninger og data, som medlemsstaterne skal stille til rådighed i forbindelse med: ændringer i kontrolplanerne, resultaterne af den offentlige kontrol, der er gennemført i det foregående år, typen og antallet af konstaterede tilfælde af manglende overholdelse, og de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at de flerårige nationale kontrolplaner, herunder håndhævelsesforanstaltninger, fungerer effektivt samt resultaterne af sådanne foranstaltninger.

Der redegøres for Kommissionens analyse af medlemsstaternes årsrapporter for 2010 nedenfor, i det omfang et sammendrag af oplysningerne var muligt.

Kontrollens overordnede effektivitet

Årsrapporterne viser, at de fleste medlemsstater har fastlagt indikatorer for strategi, aktiviteter og overholdelse med henblik på at vurdere indsatsen, selv om der er betydelig

variation i de omfattede sektorer og omfanget af redegørelsen for den overordnede effektivitet. Der indberettes ofte data om selve inspektionsprocessen, såsom antallet af gennemførte planlagte inspektioner, i stedet for data om udfaldet af den offentlige kontrol.

I nogle lande med mere end én central kompetent myndighed kunne sammenhængen mellem de forskellige myndigheders rapporter forbedres ved at gennemgå input fra forskellige tjenestegrene og holde dem op imod de strategiske og operationelle mål, der er fremsat i den flerårige nationale kontrolplan.

Kontroltendenser

Der ses en tendens i retning af mere risikobaserede kontrolsystemer. Nogle medlemsstater har påpeget, at mere risikobaseret kontrol og udvidelse af risikobaseret kontrol til andre sektorer medfører en forbedring af det generelle effektivitetsniveau. Andre rapporter tyder dog på, at medlemsstaterne ikke anvender en model for risikovurdering i alle sektorer, som bekræftet i Kommissionens audit, og der er begrænsede oplysninger om kontroltendenser, prioriteringer og resultater.

Et af resultaterne af mere risikobaseret kontrol har været, at antallet af tilfælde af manglende overholdelse måske ikke er direkte sammenligneligt fra år til år. For eksempel viser den tjekkiske tendensanalyse en stigning fra 2009 til 2010 i forholdet mellem antallet af konstaterede tilfælde af manglende overholdelse og det samlede antal af kontroller i forbindelse med dyresundhed og -velfærd. Dette kunne tyde på en højere overtrædelsesprocent, hvilket er problematisk. Men i stedet tilskrives denne stigning, at kontrollen er blevet mere risikobaseret gennem den seneste tid, hvilket har bidraget til den generelle effektivitet. Den danske rapport påpegede en lignende korrelation for dyrevelfærdskontrol. Den tyske årsrapport fremhæver det faktum, at fordi kontrollen er mere risikobaseret og derved mere intensiv for enheder med tidligere tilfælde af manglende overholdelse, er det ikke muligt på baggrund af årsrapporten at drage konklusioner om den generelle situation på markedet. De ressourcer, der frigives i kraft af mere risikobaseret kontrol, bruges til inspektion af virksomheder, der er mindre i stand til eller villige til at overholde reglerne. Det er betryggende, at der foreligger dokumentation for, at de i stedet målrettes virksomheder med tidligere tilfælde af manglende overholdelse, da det er blevet antydnet, at "risikobaseret kontrol" måske dækker over ressourcereduktioner.

Tendensanalyse af manglende overholdelse

De vigtigste områder med manglende overholdelse konstateret på tværs af sektorer er: driftsmæssige hygiejnekrav, HACCP, strukturelle og udstyrmæssige hygiejnekrav, mærkning af fødevarer og foderstoffer, tilsætningsstoffer til foderstoffer, registrering og mikrobiologisk kontaminering.

Identifikationen af de bagvedliggende årsager til manglende overholdelse er generelt begrænset. Som det var tilfældet sidste år, er HAPPC-/hygiejnemangler ofte blevet tilskrevet stor personaleudskiftning, manglende uddannelse af fødevarer-/foderstofferledere og minimale eller ingen konsekvenser ved manglende overholdelse.

Håndhævelsestendenser: trufne foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse

Det skal fremgå af medlemsstaternes årsrapporter, hvilke håndhævelsesforanstaltninger der er blevet truffet.

Selv om de fleste medlemsstaters årsrapporter indeholdt data om håndhævelsesforanstaltninger, omfattede disse data ikke alle sektorer, og der manglede i almindelighed analyser af generelle tendenser og konklusioner.

Nogle medlemsstater konstaterede, at de har haft god erfaring med anvendelsen af administrative sanktioner, der anvendes direkte af kompetente myndigheder.

Derudover nævnte nogle medlemsstater behovet for at uddanne personale i håndhævelse. I Storbritannien er der i forbindelse med uddannelse blevet lagt vægt på retsprocessen og på at uddanne personale til at blive ekspertvidner, hvilket har medført en stigning i antallet af formelle håndhævelsesforanstaltninger siden 2008-2009. I Finland har uddannelse og nye retningslinjer vedrørende håndhævelse også medført en stigning i anvendelsen af håndhævelsesforanstaltninger. De nederlandske myndigheder forklarer den øgede anvendelse af håndhævelsesforanstaltninger med, at kontrollen er blevet mere risikobaseret og derfor med større sandsynlighed kan påvise manglende overholdelse.

Nationale auditsystemer

Alle medlemsstater udfører audit i henhold til forordning 882/2004. Dette er et betydningsfuldt kontrolinstrument, da det giver ledelsen vigtige oplysninger om effektiviteten af virksomhedens kontrolsystemer. En oversigt over resultaterne af sådanne audit er dog ikke altid tilgængelig, især ikke når de udføres i regioner med decentraliserede beføjelser, og det samme gør sig gældende for oplysninger om opfølgning på auditrapporter. Derudover har nogle medlemsstater berettet, at ressourcemæssige begrænsninger i deres auditenheder har bremset gennemførelsen af audit.

Ved nogle audit er der blevet lagt vægt på kvalitetssikringssystemer indført af kompetente myndigheder. I Østrig medførte denne proces harmonisering af procedurer og løbende ændringer af ansvarsområder.

Kommissionen afholder jævnligt møder, som bl.a. skaber et forum for udveksling af erfaringer og bedste praksis mellem medlemsstaterne, om hvordan kravene om audit bliver håndteret.

Ressourcer

En række rapporter påpegede ændringer på dette område, såsom væsentlige organisatoriske ændringer i Frankrig, Nederlandene, Slovenien og Storbritannien, og strømlining af laboratorieydelse (i Bulgarien og i Spanien vedrørende fødevarerikkerhed og i Polen vedrørende pesticider). En gennemgang af de ressourcer, der er tildelt laboratorier, var også under udarbejdelse i Estland og Portugal. Nogle medlemsstater har omfordelt personaleressourcer fra rutinekontrol til mere risikobaserede "kontrolkampagner", og der er en generel bevidsthed om, at ressourcerne skal anvendes mere effektivt, især i det nuværende økonomiske klima, hvor de offentlige udgifter er under pres.

Foranstaltninger til at forbedre kontrolmyndighedernes indsats

De vigtigste foranstaltninger omfatter ajourføring af lovgivningen, fastsættelse og/eller forbedring af retningslinjer og procedurer, uddannelse og workshops (især i forbindelse med gennemførelsen af nye procedurer) samt ændringer i de flerårige nationale kontrolplaner.

Derudover er informationssystemer og forretningsprocesser i forbindelse med kontrol blevet forbedret yderligere i nogle medlemsstater med henblik på at øge de centrale kompetente myndigheds tilsyn. Evaluering og kritisk analyse af kontroldata er forbedret i nogle medlemsstater, mens der i andre er planer om at øge de centrale kompetente myndigheds kapacitet for at verificere effektiviteten af kontrollen. Udarbejdelsen af specifikke resultatindikatorer er i gang i nogle medlemsstater.

Der er også givet eksempler på løbende forbedringer af koordineringen mellem kontrolorganer og på forbedring af rammerne for koordinering i medlemsstater med delegerede beføjelser. Nogle medlemsstater har beskrevet de foranstaltninger, der er truffet i lyset af stigningen i salget af fødevarer på internettet. I en række medlemsstater bidrager indførelsen af ordninger til vurdering af fødevarevirksomhedsleders indsats til prioriteringen af kontrol.

Foranstaltninger til at forbedre fødevarevirksomhedsledernes indsats

De vigtigste foranstaltninger, som blev påpeget i medlemsstaternes rapporter, omfatter retningslinjer, uddannelse, informationskampagner og andre tiltag samt brochurer. Yderligere rapporterede foranstaltninger omfatter oprettelsen af et dyrevelfærdscenter i Danmark og mekanismer til skabelse af incitamenter til virksomheders overholdelse samt modtagelse af feedback fra ledere med henblik på at forenkle gennemførelsen af kontrol.

Konklusioner

Medlemsstaternes årsrapporter viser, at medlemsstaterne aktivt søger at forbedre effektiviteten af eksisterende systemer. Der er en fortsat tendens på tværs af medlemsstaterne i retning af mere risikobaseret kontrol. Medlemsstaterne indfører også nye instrumenter for at forbedre de centrale kompetente myndigheds tilsyn og kontrolmyndighedernes indsats.

Der findes en række områder med plads til løbende forbedringer. I forhold til konsekvensen og sammenligneligheden af kontroldata ville en større sammenhæng mellem medlemsstaternes datafremlæggelse bidrage til at påvise, i hvilket omfang kontrol fører til identifikation af manglende overholdelse og dermed til effektiv håndhævelse. Større vægt på selvevaluering i rapporterne, såsom nationale auditresultater og virkningen af årsrapportens evalueringsproces på fremtidig planlægning, ville bidrage til løbende forbedringer.

3. Kommissionens kontrolaktiviteter i medlemsstaterne

I henhold til forordning (EF) nr. 882/2004 skal Kommissionen udføre kontrol i medlemsstaterne med henblik på at verificere, at den offentlige kontrol generelt finder

sted i overensstemmelse med de respektive flerårige nationale kontrolplaner og EU-lovgivningen.

For at opfylde sine forpligtelser gennemfører Kommissionen årligt et audit- og tilsynsprogram for at verificere, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt lovgivningen om dyresundhed, dyrevelfærd og plantesundhed overholdes, og for at verificere, at den offentlige kontrol på disse områder udføres i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Dette program er offentliggjort på Kommissionens websted.

Resultaterne af hver audit beskrives i en rapport, der sendes til den relevante nationale myndighed, sammen med konklusioner og henstillinger om afhjælpning af identificerede mangler. Gennem offentliggørelsen af auditrapporter og medlemsstaternes handlingsplaner samt regelmæssigt opdaterede landeprofiler giver Kommissionen de implicerede parter og borgerne faktuelle oplysninger om, hvordan kontrolmyndighederne i hver medlemsstat opfylder deres forpligtelser til at sikre korrekt gennemførelse af EU-lovgivningen.

I de seneste år har Kommissionen udført ca. 250 audit om året, som omfatter hele fødevarekæden samt dyresundhed, dyrevelfærd og plantesundhed, hvoraf ca. 70 % vedrører fødevarer sikkerhed. Ca. 60 % af alle audit udføres typisk i medlemsstaterne og resten i tredjelande. Førtiltrædelsesaudit er blevet foretaget i Kroatien, som tiltræder EU den 1. juli 2013.

Derudover er der for nylig blevet udarbejdet oversigtsrapporter⁵ for en række sektorer. Disse rapporter giver mulighed for at skabe et samlet overblik over den kontrol, der udføres af medlemsstaterne på baggrund af resultaterne af de individuelle audit. De identificerer de væsentligste mangler, som sandsynligvis er relevante for alle medlemsstaterne, herunder dem, der ikke gøres til genstand for individuel audit. De giver desuden et værdifuldt input til Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaterne i forbindelse med gennemgangen af lovgivningen.

Kommissionens auditrapporter samt de kompetente myndigheders svar på henstillingerne i Kommissionens rapporter og landeprofilerne findes på:
http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm

I følgende afsnit redegøres der for spørgsmål af særlig interesse vedrørende fødevarer sikkerhed, dyresundhed, dyrevelfærd og plantesundhed i medlemsstaterne, som er omfattet af programmet. Det indeholder også en kort oversigt over de vigtigste resultater og konklusioner fra de forskellige rækker af audit.

Fødevarer sikkerhed

Offentlig kontrol af mælke- og kødproduktion

Kommissionen udførte en række audit af hygiejnekontrollen med hensyn til produktionen af fersk kød og mælk i alle medlemsstaterne mellem 2008 og 2011. Disse audit bekræftede, at medlemsstaterne har indført kontrolsystemer, der stort set er i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 882/2004, og at de udfører

⁵ http://ec.europa.eu/food/fvo/specialreports/index_en.htm

solid kontrol med hensyn til fersk kød og mælk og produkter fremstillet heraf. Men en tidligere konstateret tendens er blevet bekræftet i forhold til håndhævelse: Mens kontrolmyndighederne stort set identificerer mangler korrekt, træffes vedvarende håndhævelsesforanstaltninger ikke altid rettidigt med risiko for fortsat manglende overholdelse til følge.

Sporbarhed af oksekød og oksekødsprodukter

En række audit vedrørende sporbarheden af oksekød og oksekødsprodukter blev afsluttet i 2011, og oversigtsrapporten er tilgængelig. Den seneste gennemgang viser, at kontrollen med sporbarheden af oksekød og oksekødsprodukter og obligatorisk mærkning er blevet forbedret i de besøgte medlemsstater. Med hensyn til sporbarheden af levende dyr blev der fundet mangler i forbindelse med gennemførelsen af den nuværende lovgivning og udførelsen af offentlig kontrol på lokaliteter, hvor dyr samles, såsom handelsstalde, markeder og samlesteder. Der blev også registreret nogle mangler i forbindelse med forvaltningen af databaser, der anvendes til registrering af dyr.

Vildt – vildtlevende og opdrættet

En række factfinding-besøg til fire medlemsstater blev udført med det formål at samle oplysninger om gennemførelsen af offentlig kontrol i forbindelse med produktionen af kød af vildtlevende og opdrættet vildt. Oversigtsrapporten er tilgængelig og indeholder nærmere oplysninger om resultaterne af disse besøg.

En række interessante spørgsmål er opstået på baggrund af disse factfinding-besøg, og retsfor skrifter i denne henseende er under drøftelse med hensyn til: ufuldstændig kontrol for *Trichinella spirali* i små mængder af modtagelige vildtarter leveret direkte til forbrugeren, en fri fortolkning af de "små mængder", der kan udelukkes fra offentlig hygiejnekontrol, den regelmæssige brug af samlesteder for vildtlevende vildt, som ikke altid registreres og derfor ikke underlægges offentlig kontrol, uklar afgrænsning mellem opdrættet og vildtlevende vildt med risiko for misvisende forbrugeroplysninger om vildtkødets oprindelse samt samhandelen inden for EU med uflåede kroppe af vildtlevende vildt, der er i strid med EU-lovgivningen.

Offentlig kontrol af fiskevarer og levende toskallede bløddyr

Der blev udført audit i ni medlemsstater med henblik på at vurdere overholdelsen af EU-kravene til fisk og levende toskallede bløddyr.

Det blev generelt konstateret, at der var indført omfattende offentlige kontrolsystemer for fiskevarer i alle de besøgte lande. I nogle lande blev der konstateret betydelige variationer i gennemførelsen af den offentlige kontrol mellem de forskellige regioner. Generelt var de laboratorier, der foretager offentlige analyser, godt udstyret og i stand til at foretage de nødvendige analyser. De fleste laboratorier var akkrediterede.

Selv om systemerne generelt var godt udformet og forvaltet, blev der identificeret nogle svagheder i forhold til kontrollen med:

- primære produktionssteder, såsom fiskerfartøjer og akvakulturbrug

- levende toskallede bløddyr i forhold til klassificering af produktionsområder, hyppigheden af tests i overvågningen af biotoksiner og tests af slutprodukter.

Lignende resultater blev rapporteret i forbindelse med audit gennemført i 2012. En oversigtsrapport er også under udarbejdelse.

Offentlig kontrol af fjerkræ

Audit af medlemsstaternes kontrolsystemer for fjerkrækød og fjerkrækødprodukter fortsatte i 2012. Som det var tilfældet sidste år, var den overordnede grad af overholdelse generelt høj, og der var sket en stor forbedring af de forhold, der eksisterede før indførelsen af "hygiejnekappen". Hele fjerkræproduktionskæden var dækket, selv om antallet af kontroller på bedriftsniveau i nogle tilfælde var begrænset, og visse af de seneste audit identificerede utilstrækkelige inspektioner efter slagtning. De vigtigste områder, hvor der er behov for forbedring, vedrører fortsat: anvendelsen af specifikke hygiejnekrav, såsom prøveudtagningsfrekvensen for slagtekroppe og gennemførelsen af HACCP-planer i virksomhederne, samt manglende anmeldelse til Kommissionen af national lovgivning, som skaber fleksibilitet for slagterier med lille kapacitet.

Som det var tilfældet med kontrollen med virksomheder, der fremstiller mælke- og kødprodukter, blev der konstateret en tendens vedrørende håndhævelse, hvor håndhævelsesforanstaltninger ikke altid træffes rettidigt, selv om kontrolmyndighederne stort set identificerer mangler korrekt.

Salmonellabekæmpelsesplaner

Audit af de nationale salmonellabekæmpelsesplaner i fjerkræsektoren fortsatte i 2011. Der var blevet indført bekæmpelsesplaner i alle besøgte medlemsstater, men i nogle tilfælde var gennemførelsen blevet forsinket for visse kategoriers vedkommende. Disse planer falder ikke desto mindre sammen med, at der blev konstateret en betydelig nedadgående tendens i antallet af salmonellatilfælde i fjerkræ. I de fleste medlemsstater var planerne for overvågning og offentlig prøveudtagning med henblik på tests for salmonella i forskellige fjerkrækategorier ikke i fuld overensstemmelse med EU-lovgivningen, hvilket i vid udstrækning skyldtes mangler i forbindelse med prøveudtagning, foranstaltninger truffet efter positive testresultater og laboratorier. I den seneste audit i 2012 blev der også identificeret svagheder i forbindelse med de centrale kompetente myndigheders tilsyn med de regionale myndigheders gennemførelse af planerne. En oversigtsrapport er under udarbejdelse.

Importkontrol af varer af ikke-animalsk oprindelse

En oversigtsrapport er tilgængelig vedrørende en række af 12 audit, der blev udført mellem 2010 og 2011 med henblik på at evaluere gennemførelsen af de offentlige systemer for importkontrol af fødevarer af ikke-animalsk oprindelse.

Siden ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 669/2009 om en mere intensiv offentlig kontrol med visse foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse har medlemsstaterne truffet en række foranstaltninger for at gennemføre den. Samarbejdet er godt, og kommunikationen er tydelig mellem de kompetente myndigheder i

medlemsstaterne, og der er tilstrækkeligt personale til at gennemføre kontrollen. De dokumenterede procedurer er veludviklede, selv om de ikke altid ajourføres systematisk.

Videre transport i henhold til forordning (EF) nr. 699/2009 og overdragelse af varer i henhold til forordning (EF) nr. 1152/2009 (som giver mulighed for visse kontroller på en forsendelses bestemmelsessted efter videre transport fra dens ankomststed i EU) sikrede dog ikke altid fuld sporbarhed, især ikke når flere medlemsstater var involveret, og kravet om forhåndsunderretning blev ofte ikke efterlevet. I halvdelen af medlemsstaterne fulgte toldmyndighedernes frigivelse ikke altid de procedurer, som er fastlagt i EU's forordninger, korrekt. Disse mangler kan medføre, at varer frigives uden den afsluttende kontrol. Mens de generelle systemer for laboratorieanalyser er forbedret, blev der ofte afsløret mangler i gennemførelsen af særlige analysekrav i EU-lovgivningen.

Pesticidrester

En række audit vedrørende kontrol af pesticidrester blev afsluttet i 2011. En oversigtsrapport er tilgængelig i denne forbindelse. Resultaterne af disse audit var generelt positive. Der er gjort betydelige fremskridt siden den sidste række audit i forbindelse med planlægningen, udførelsen og rapporteringen af offentlig kontrol af pesticidrester. Antallet af prøver er steget. Prøveudtagningsprocedurerne var i overensstemmelse med EU-lovgivningen, og de nødvendige håndhævelsesforanstaltninger var på plads i størstedelen af medlemsstaterne, hvilket sikrede et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Effektive procedurer vedrørende importkontrol af pesticidrester var blevet indført. Der blev fremsat henstillinger til medlemsstaterne om mere effektiv organisering af kontrollen. Kontrollen bør være mere rettet mod identificerede risici, hvor fødevarer virksomhedslederens tidligere tilfælde af manglende overholdelse samt deres egenkontrol tages i betragtning. Antallet af udpegede laboratorier bør reduceres for at sikre, at analyser kun foretages i laboratorier med det nødvendige analyseudstyr. En ny række audit er påbegyndt, der omfatter ni medlemsstater i 2012, og hvor der fokuseres på kontrollen med markedsføringen og anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler.

Genetisk modificerede organismer (gmo)

En ny række audit blev indledt i 2011, der dækkede offentlig kontrol med genetisk modificerede organismer. Ud over genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer indbefattede den for første gang en vurdering af kontrollen med udsætning af genetisk modificerede organismer i miljøet i forbindelse med forsøg og dyrkning. Fire medlemsstater blev underlagt audit. Der var indført et autorisationssystem vedrørende genetisk modificerede organismer til forsøg, og der blev foretaget offentlig kontrol i overensstemmelse med EU-kravene. Der var nogle variationer mellem medlemsstaterne med hensyn til kontrollen med dyrkning af genetisk modificerede majs MON 810. Med hensyn til genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer var der ingen betydelige ændringer siden den forrige række audit. Nultolerancen over for genetisk modificerede organismer i ikke-genetisk modificerede frø blev ikke overholdt i to medlemsstater. Gmo-laboratoriernes arbejde var tilfredsstillende i de fleste tilfælde.

Dyresundhed

Elektroniske identifikationsordninger for små drøvtyggere

Kommissionen gennemførte en række factfinding-besøg til fire medlemsstater med en betydelig fåre- og gedepopulation. Formålene med disse factfinding-besøg var: at vurdere fremskridtene i forbindelse med gennemførelsen af elektronisk identifikation af får og geder, at vurdere effektiviteten af foranstaltninger med hensyn til elektronisk identifikation for at sikre tilstrækkelig sporbarhed af flytninger af får og geder, at identificere faktorer, der skaber utilfredshed blandt de implicerede parter, og at identificere faktorer, der fremmer anvendelsen af elektronisk identifikation. En oversigtsrapport er udarbejdet og tilgængelig i denne forbindelse.

Oversigtsrapporten peger på betydelige forskelle i gennemførelsen i medlemsstaterne, især i forhold til anvendelsen af elektronisk identifikation med henblik på sygdomsbekæmpelse og -forvaltning, hvilket til dels skyldes, at nogle medlemsstater indførte elektronisk identifikation tidligere end andre. For så vidt angår sikring af permanent identifikation, har elektroniske bolusser vist sig at være mere pålidelige under markforhold end anvendelsen af øremærker, men de kræver særlig kompetence og teknisk support, hvilket nogle af de pågældende medlemsstater tilbød. I disse medlemsstater viste det sig også, at økonomisk støtte til landmænd for at dække udgifterne til elektronisk identifikation var en tilskyndende faktor i forhold til indførelse.

Rabies

EU medfinansierer et større program til udryddelse af rabies i central- og østeuropæiske medlemsstater. Kommissionen har udført en række audit af programmerne i disse lande. Disse audit har bekræftet, at der gøres vigtige fremskridt i forbindelse med kampagnerne vedrørende vaccination af vildtlevende dyr, og at dette har resulteret i en betydelig reduktion i antallet af tilfælde hos mennesker og husdyr. Men i nogle medlemsstater var gennemførelsen af vaccinationsprogrammer forbundet med mangler, især med hensyn til rettidig fuldførelse af kampagnerne samt spredning og tidsintervaller i anvendelsen af vacciner i lokkemad.

Klassisk svinepest

Det kan nu bekræftes, at klassisk svinepest er tæt på at være totalt udryddet i EU. Dette er opnået gennem den øgede anvendelse af biosikkerhedsforanstaltninger og forbedrede vaccinationskampagner for vildsvin inden for rammerne af EU-finansierede udryddelsesprogrammer. Kommissionens audit har bekræftet, at disse foranstaltninger er gennemført effektivt i Rumænien og Bulgarien, hvor der har været sporadiske udbrud af klassisk svinepest hos tamsvin i de seneste år. Disse programmer fortsætter og fokuserer i stigende grad på kontrol af, at dyrene forbliver sygdomsfri frem for sygdomsudryddelse.

Den fortsatte risiko for genindslæbning af sygdommen fra nabolande, især på grund af vildsvinevandring, nødvendiggør fortsat stor årvågenhed og tæt samarbejde med disse lande.

Offentlig kontrol af mund- og klovesygelaboratorier

Der blev gemmenført en række tilsyn med EU-laboratorier, der håndterer levende mund- og klovesygevirus. Mens biosikkerhedsstandarderne generelt ansås for at være tilfredsstillende i de fleste laboratorier, blev der fundet mindre mangler i næsten alle laboratorier, mens der blev fundet alvorlige mangler i nogle laboratorier. Der er blevet truffet omgående afhjælpende foranstaltninger for at mindske potentielle risici for dyresundhed som følge af udslip af levende mund- og klovesygevirus.

En vigtig konklusion, der er draget på baggrund af disse tilsyn, er, at mund- og klovesygelaboratorier kun bør godkendes i de medlemsstater, der er i stand til at sikre fortsat overholdelse af specifikke EU-krav, og især sikre de nødvendige ressourcer hertil. Kommissionen og medlemsstaterne overvejer, hvordan kontrollen med mund- og klovesygelaboratorier bør organiseres i fremtiden.

Dyrevelfærd

Ud over audit, der specifikt vedrører dyrevelfærdskontrol, benyttes Kommissionens audit af hygiejnekontrol med fersk kød og fjerkræ nu også regelmæssigt til at evaluere medlemsstaternes kontrol med dyrevelfærd ved slagtning. Dette udgør et yderligere vigtigt aspekt med hensyn til at fremme større respekt for dyrevelfærdskontrol. Disse audit blev anvendt til at undersøge især slagteriers opstaldnings- og bedøvelsesfaciliteter samt transporten af dyr til slagtning og resulterede i relevante forslag til forbedring. En audit viste, at selv om et stort antal slagterier i den berørte medlemsstat foretog slagtning uden bedøvelse i henhold til en undtagelse vedrørende slagtning efter en religiøs skik, blev kun en del af det producerede kød solgt som dette.

I Kommissionens audit, der specifikt vedrørte dyrevelfærdskontrol, blev velfærden på landbrugsbedrifter og under transport undersøgt. Disse audit udgjorde en del af overvågningen af medlemsstaterne, som blev udført af Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med forbuddet mod anvendelsen af ikke-stimulusberigende bure for æglæggende høner, hvilket skulle have haft virkning fra den 1. januar 2012 og resulterede i indledningen af en traktatbrudsprocedure den 27. januar 2012 mod 13 medlemsstater. Kommissionens audit af medlemsstaterne gav også et overblik over forberedelsesniveauet med hensyn til den obligatoriske gruppeopstaldning af drægtige søer og gylte med frist den 1. januar 2013. En audit blev specifikt udført med henblik på at indhente dokumentation i forbindelse med indledningen af traktatbrudsproceduren mod en af medlemsstaterne vedrørende dyrevelfærd ved slagtning.

Slagtekyllingers velfærd er også blevet inkluderet i de seneste audit. Dyrearter, som ikke er underlagt EU's bestemmelser, men som Europarådets henstillinger finder fuldt ud anvendelse på i henhold til EU-lovgivningen, inkluderes også i dyrevelfærdsaudit.

I forhold til transport lægges der nu også vægt på at støtte medlemsstaterne i at udveksle bedste praksis. Tidligere audit har vist, at processen med godkendelse af køretøjer ikke var blevet taget op i tilstrækkeligt omfang i en række medlemsstater, og audit i 2012 lagde vægt på godkendelsesproceduren og identifikationen af bedste praksis. Dette er blevet forelagt andre medlemsstater på løbende møder for nationale kontaktpunkter, som afholdes to gange om året hos Kommissionen. Et yderligere møde blev afholdt i

havnebyen Sète i Frankrig med alle de medlemsstater, der er ansvarlige for godkendelsen af havfartøjer, da flere kompetente myndigheder havde givet udtryk for, at der var problemer med at gennemføre krav til transport af dyr ad søvejen.

Eksporten af dyr til Tyrkiet, som er en voksende industri, blev også taget op i Kommissionens audit. En audit blev udført på EU-udgangsstedet i Bulgarien, og der blev fremsat henstillinger om at fremskynde procedurerne for at undgå enhver unødvendig forsinkelse. I løbet af denne audit besøgte gruppen også den tyrkiske side af grænsen for at gennemgå deres kontrol.

Plantesundhed

Audit vedrørende plantesundhed, som er blevet udført i medlemsstaterne med henblik på at vurdere foranstaltninger ved importkontrol og gennemførelsen af EU's nødforanstaltninger i tilfælde af udbrud af skadegørere, viste betydelige forskelle mellem de medlemsstater, der var underlagt audit, med hensyn til tilrettelæggelsen af importkontrol og effektiviteten af påvisningen af skadegørere i forsendelser, der skal importeres. Der var stor variation med hensyn til, hvorvidt det var lykkedes at udrydde de forskellige skadegørere, da nogle er lettere at kontrollere end andre. De udførte audit viste også betydningen af en målrettet indsats for udryddelse, så snart skadegøreren bliver fundet, fordi den, når den først er etableret, er meget sværere eller måske umulig at udrydde.

På trods af regelmæssige audit foretaget i Portugal siden 1999 i forbindelse med udryddelsen af fyrrevednematode, forbliver situationen utilfredsstillende, især med hensyn til tests og bortskaffelse af svækkede træer fra stødpudezonen.

Dyrefoder

Inden for foderstofsikkerhed viser det sig, at graden af virksomhedslederes overholdelse i hele foderstofkæden er varierende. Mens situationen er tilfredsstillende for primærproduktion, er der helt klart plads til forbedring inden for ikke-primærproduktion med hensyn til: udarbejdelse og gennemførelse af HACCP-baserede procedurer, foranstaltninger truffet for at minimere krydskontaminering fra tidligere varepartier og overvågning af uønskede stoffer. Offentlig kontrol af foderstoffer dækker som regel de vigtigste virksomhedsledere i foderstofkæden, men bestemte typer virksomheder (navnlig fødevarevirksomheder, der kun forsyner foderstofkæden med en del af deres produktion) er ofte stadig ikke omfattet af denne kontrol. Derudover er der en række mangler ved de mål, der er opstillet for gennemførelsen af inspektioner og prøveudtagninger.

Inden for markedsføring af foderstoffer påviste de gennemførte audit en tilfredsstillende grad af overholdelse af relevante krav.

Transmissible spongiforme encephalopatii (TSE) og animalske biprodukter

Audit vedrørende disse emner udføres generelt samlet, da bovine spongiforme encephalopatii (BSE) med visse undtagelser ikke længere anses for at være en højrisikoprioritet. På baggrund af audit har man konstateret, at håndteringen af animalske biprodukter og produkter fremstillet heraf i henhold til de respektive kategorier stort set er

i overensstemmelse med EU-reglerne. Men i nogle medlemsstater bortskaffes animalske biprodukter (heriblandt specificeret risikomateriale), der er opstået i forbindelse med slagtning på hobbybedrifter, stadig på stedet. Dette og mangler ved bortskaffelsen af døde dyr fra disse hobbybedrifter påvirker også effektiviteten af overvågningen af BSE i disse medlemsstater. På destruktionsanstalter var graden af overholdelse som regel tilfredsstillende, selv om der i nogle tilfælde blev fundet mangler i forbindelse med overvågningen af overholdelsen af forarbejdningskrav til tidsplan, temperatur og tryk.

Importkontrol af animalske fødevarer og dyr

Audit på dette område fortsætter med at have en stor betydning for de foranstaltninger, der skal garantere importsikkerhed. Faktorer såsom øget samarbejde med toldmyndighederne og omfattende uddannelse er med til at forbedre importkontrollen. I nogle medlemsstater konstaterede Kommissionen mangler i forbindelse med kommunikationen mellem centrale myndigheder og myndigheder med decentraliserede beføjelser, og disse mangler underminerer i nogle tilfælde den generelle effektivitet af kontrollen. Mens der sker en forbedring i forbindelse med forhåndsanmeldelse af omladede forsendelser i nogle medlemsstater, er de kompetente myndigheders håndhævelse i forhold til dette krav stadig utilstrækkelig i nogle større havne.

Siden sidste års rapport er gennemførelsen af TRACES, et fælles edb-system for import, forbedret. Nogle af de medlemsstater, der tidligere ikke har anvendt TRACES, har nu tilsluttet sig systemet. Nye versioner af TRACES kræver et grænsekontrolsted for at kunne tilpasses, og dette er en løbende proces.

Restkoncentrationer af veterinærlægemidler og forurenende stoffer

Medlemsstaterne står fortsat over for de samme udfordringer som dem, der blev identificeret i sidste års rapport vedrørende gennemførelsen af nationale overvågningsplaner for restkoncentrationer, herunder variationer mellem medlemsstaterne i antallet af metoder indbefattet i omfanget af godkendelser af laboratorier til analyse af restkoncentrationer og variationer i fortolkningen af krav til oplysninger om fødevarekæden ved slagtning.

Med hensyn til den igangværende runde af audit vedrørende dioxin, som vurderer medlemsstaternes evne til at sikre, at fisk fanget i Østersøen og markedsført som fødevarer eller dyrefoder er i overensstemmelse med EU's dioxingrænser, fremgår det af de data, der er indsamlet til dato, at der ikke er overensstemmelse mellem medlemsstaternes tilgang til minimering af forbrugernes eksponering for fisk, der ikke opfylder kravene.

Opfølgning på Kommissionens henstillinger

Der følges systematisk op på alle henstillinger fra Kommissionens rapporter gennem en række aktiviteter.

Medlemsstaternes kompetente myndigheder skal forelægge en "handlingsplan", der beskriver, hvordan de har fulgt op på Kommissionens henstillinger eller agter at gøre det. Kommissionen evaluerer handlingsplanen og overvåger systematisk gennemførelsen af

alle disse foranstaltninger gennem en række opfølgende aktiviteter, herunder: a) generelle opfølgende audit, b) opfølgende audit på stedet vedrørende specifikke spørgsmål eller anmodninger om skriftlige rapporter om specifikke spørgsmål samt c) bilaterale møder på højt niveau i tilfælde af overordnede eller vedvarende problemer.

Generelle opfølgende audit følger op på udestående spørgsmål og kontrollerer udviklingen med hensyn til udestående henstillinger fra tidligere sektorspecifikke audit i medlemsstaterne udført af Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret. Landeprofiler, der viser resultaterne af disse audit, kan ses på følgende websted: http://ec.europa.eu/food/fvo/country_profiles_en.cfm

Med hensyn til medlemsstaternes overvågning af, hvordan der bliver fulgt op på Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets henstillinger, viser resultaterne af processen med de generelle opfølgende audit i perioden 2005-2010, at der i forbindelse med 97 % af henstillingerne er truffet foranstaltninger for at følge op på henstillingerne eller indgået tilfredsstillende forpligtelser om opfølgning på henstillingerne inden for et bestemt tidsrum. De henstillinger, hvor der endnu ikke er indgået tilfredsstillende forpligtelser (3 %), forfølges aktivt gennem en række mekanismer, som beskrevet i afsnit 2.5. Selv om henstillingerne er få, er de pr. definition vanskelige at efterkomme og afspejler som regel dybereliggende problemstillinger, herunder fortolkning af lovgivningen.

4. Andre kilder til information om kontrol i medlemsstaterne

Sektorspecifik rapportering

Ifølge bestemmelser i EU-lovgivningen om fødevarer sikkerhed, dyresundhed og -velfærd samt plantesundhed skal medlemsstaterne forelægge regelmæssige rapporter om en række specifikke krav. På baggrund af disse nationale rapporter udarbejder Kommissionen en række sektorspecifikke rapporter, som beskriver gennemførelsen af visse aspekter af den EU-lovgivning, der finder anvendelse på fødekæden, herunder i nogle tilfælde specifikke data om offentlig kontrol og resultaterne heraf på de berørte områder.

Blandt de mest relevante er rapporterne om: overvågning og test af drøvtyggere for forekomsten af TSE'er, tendenser i og kilder til zoonoser, zoonotiske agenser og fødevarebårne udbrud i EU (pålagt EFSA), anmeldelsespligtige sygdomme hos kvæg og svin (i forbindelse med intern EU-handel), den årlige rapport om EU-dækkende overvågning af pesticidrester og rapporterne fra møderne i taskforcen vedrørende udryddelse af dyresygdomme. Oplysningerne i disse rapporter er et vigtigt input i beslutningsprocessen vedrørende prioritering af ressourcerne til audit.

Bilaget til denne rapport indeholder en tabel med en oversigt over de vigtigste rapporter, som Kommissionen har offentliggjort i det seneste år, og de websteder, hvor de findes.

Systemer til hurtig varsling og andre rapporteringssystemer

De eksisterende hurtige varslingssystemer for fødevarer- og foderstofsikkerhed (RASFF), udbrud af dyresygdomme (ADNS) og udbrud af plantesygdomme (Europhyt) er vigtige værktøjer, som gør det muligt at reagere hurtigt på krisesituationer og nye risici, og de er

en kilde til information om skadegørere- og sygdomsmønstre. Dataene fra disse systemer kan også være en vigtig indikator for manglende overholdelse af fastlagte sikkerhedsstandarder, og disse data gennemgås derfor grundigt i evalueringen af kontrol. De detaljerede resultater af disse varslingsystemer for fødevarer sikkerhed og udbrud af dyresygdomme sammenfattes hvert år i de årlige rapporter om RASFF og ADNS, som offentliggøres på Kommissionens websted:

http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm

For så vidt angår Europhyt, anmeldelsessystemet for tilbageholdelse af forsendelser af hensyn til plantesundheden, har Kommissionen oprettet et websted med månedlige tilbageholdelsesrapporter⁶. Det planlægges at offentliggøre en årlig Europhyt-rapport i 2013.

TRACES – systemet, som gør det muligt for Kommissionen og medlemsstaterne at udveksle oplysninger om den kontrol, der er foretaget med dyr og fødevarer af animalsk oprindelse (indenlandske produkter og import fra tredjelande) – er en anden vigtig kilde til information, ikke kun om antallet af flytninger af de berørte råvarer, men også om den udførte offentlige veterinærkontrol:

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/traces/index_en.htm

5. Resultater af den offentlige overvågning

Salmonella og *Campylobacter* er de to vigtigste årsager til fødevarerborne sygdomme i EU. Analysen af zoonoserapporterne fra hver medlemsstat foretaget af EFSA⁷ bekræfter, at antallet af salmonellosetilfælde hos mennesker i EU er faldende. I 2010 blev der rapporteret om i alt 99 020 bekræftede tilfælde hos mennesker (data offentliggjort i 2012), hvilket er et fald på 8,8 % sammenlignet med 2009 og en tendens, der fortsætter for sjette år i træk. EFSA-rapporten peger på anvendelsen af *Salmonella*-kontrolprogrammer i medlemsstaternes fjerkræpopulation som en årsag til dette vedvarende fald. Audit af fjerkræsektoren i medlemsstaterne underbygger dette synspunkt.

6. Kommissionens opfølgning og håndhævelse

Vedvarende fokus på og koordinering af håndhævelsesforanstaltninger forbliver en prioritet på alle de områder, der er omfattet af denne rapport.

Der gøres i samarbejde med de berørte medlemsstater en betydelig indsats for at fjerne forhindringer for korrekt anvendelse af EU-lovgivningen. Den tilgang, der benyttes i hvert enkelt tilfælde, tager højde for manglens alvor, de involverede risici, de foranstaltninger, som medlemsstaterne allerede har truffet, og hvorvidt andre medlemsstater er berørt. De bagvedliggende årsager til manglerne undersøges, således at der kan findes løsninger for

⁶

http://ec.europa.eu/food/plant/europhyt/interceptions_en.htm

⁷

Videnskabelig rapport udarbejdet af EFSA og ECDC: EU's sammenfattende rapport om tendenser i og kilder til zoonoser, zoonotiske agenser og fødevarerborne udbrud i 2010
<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2597.pdf>

at undgå, at sådanne mangler gentager sig.

Derfor er Kommissionen f.eks. indgået i dialog med nogle medlemsstater med henblik på at afhjælpe vedvarende manglende overholdelse og udestående håndhævelsesspørgsmål, herunder gennem bilaterale møder på højt niveau.

Et eksempel på en sådan medlemsstat er Grækenland. De græske myndigheder har forelagt en detaljeret handlingsplan, herunder tydelige milepæle, som anvendes til at overvåge fremskridtene hen imod bedre overholdelse.

Kommissionen har også udarbejdet skræddersyede uddannelsestiltag inden for rammerne af programmet "Bedre uddannelse – større fødevaresikkerhed" i de tilfælde, hvor uddannelse kan bidrage til overholdelse. Specifikke uddannelsesaktiviteter er blevet tilrettelagt for at vejlede de bulgarske og rumænske myndigheder i at afhjælpe mangler ved håndtering og bortskaffelse af animalske biprodukter.

Når det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, indledes der traktatbrudsprocedurer.

En vigtig kilde til information vedrørende manglende overholdelse eller håndhævelsesproblemer er klager fra offentligheden eller ngo'er, og Kommissionen er omhyggelig med at sikre, at disse forfølges af de pågældende medlemsstater med henblik på at opnå et positivt resultat. I det tilfælde at love ikke anvendes korrekt, er der risiko for, at EU's politiske mål for fødevaresikkerhed ikke nås. Anvendelse og håndhævelse af EU-lovgivningen indbefatter både EU-institutioner og medlemsstater, herunder lokale og regionale myndigheder og domstole. Medlemsstaterne har hovedansvaret for, at EU-traktaterne og -lovgivningen anvendes korrekt og rettidigt. Som en sidste udvej indleder Kommissionen en traktatbrudsprocedure for at opnå overensstemmelse, når der foreligger beviser for systematiske og vedvarende overtrædelser af EU-lovgivningen.

Kommissionen kan indlede en traktatbrudsprocedure, hvor den opfordrer medlemsstaterne til at rette op på manglende eller ukorrekt gennemførelse eller ukorrekt anvendelse af lovgivningen. Kommissionen kan indbringe sagen for Domstolen med påstand om medlemsstatens overtrædelse af fællesskabsretten. Den kan i anden omgang indbringe sagen for Domstolen med henblik på idømmelse af økonomiske sanktioner, indtil Domstolens første dom efterkommes.

Muligheden for traktatbrudsprocedurer er afgørende for at sikre, at EU-lovgivningen anvendes korrekt, og at den er til gavn for borgerne. Kommissionen har vist, at den tager denne rolle meget alvorligt gennem iværksættelsen af overtrædelsespakken i 2012 vedrørende gennemførelse af lovgivningen om beskyttelse af æglæggende høner og klare signaler om en lignende tilgang til beskyttelse af svin.

Med hensyn til andre redskaber skal Kommissionens projekt EU Pilot give hurtigere og mere uddybende svar på spørgsmål, der følger af anvendelsen af EU-lovgivningen. Projektet skal forbedre kommunikationen mellem Kommissionen og medlemsstaterne og bidrage til at løse håndhævelsesproblemer, uden at det er nødvendigt at iværksætte formelle traktatbrudsprocedurer.

De årlige rapporter om overvågning af anvendelsen af EU-lovgivningen, der er offentliggjort på Kommissionen websted, indeholder flere oplysninger om overtrædelser: http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_annual_report_en.htm

7. International handel

Kommissionen deltager aktivt i internationale standardiseringsorganers arbejde inden for fødevarer sikkerhed samt dyre- og plantesundhed. Samarbejdet med tredjelande er også meget omfattende, og der både søges og gives garanti for sikkerheden i forbindelse med fødevarer handel. Dette medfører omfattende drøftelser om effektiviteten af den kontrol, der skal sikre, at handelen foregår på et sikkert grundlag. De erfaringer, der kan uddrages af denne proces, kan med fordel benyttes i forvaltningen af eksisterende kontrolsystemer i medlemsstaterne.

8. Konklusioner

I det store og hele sikrer medlemsstaterne på udmærket vis gennemførelse af den offentlige kontrol i hele fødevarekæden og overholdelse af kravene til fødevarer sikkerhed, plante- og dyresundhed samt dyrevelfærd. Selv om meget stadig kan forbedres, er der sket fremskridt med den effektive anvendelse af kontrolinstrumenter og -ressourcer og med planlægningen, gennemførelsen og koordineringen af kontrollen i alle sektorer.

Offentlig kontrol og lovgivningsinstrumenter til optimering af effektiviteten heraf er centrale træk ved EU's fødevarekæde. Dette gør det muligt for de kompetente myndigheder at udføre kontrol på risikobasis og identificere mangler og afhjælpe dem rettidigt. Det giver også de kompetente myndigheder et nyttigt overblik over fødevarer sikkerheds- og sundhedssituationen.

Medlemsstaternes rapporter giver forsikring om, at de nationale kompetente myndigheder tager deres rolle alvorligt, i og med at kontrollen bliver mere og mere risikobaseret, som bekræftet i rapporterne om audit udført af Kommissionens eksperter. Der indføres nye instrumenter for at forbedre kontrolmyndighedernes tilsyn og indsats.

Specifikke audit på stedet, der er foretaget af Kommissionen, samt generelle opfølgende audit, der dækker alle sektorer og lægger vægt på de bagvedliggende årsager til manglende overholdelse, er af stor betydning for identificeringen af svagheder, som skal afhjælpes, og for sikringen af, at der træffes korrigerende foranstaltninger. Kommissionen kører et system, som gennemgås løbende med hensyn til mål og indikatorer, til systematisk undersøgelse af medlemsstaternes fremskridt i forhold til at træffe korrigerende foranstaltninger.

Kommissionens auditrapporter, der supplerer medlemsstaternes kontrolaktiviteter og rapporter, skaber et solidt system for vurdering af effektiviteten af medlemsstaternes kontrolsystemer.

Dette system gør Kommissionen i stand til, når det er nødvendigt, at træffe passende foranstaltninger til at opnå forbedringer af offentlige kontrol- og auditsystemer i medlemsstaterne.

BILAG

LISTE OVER KOMMISSIONENS OFFENTLIGGJORTE SEKTORSPECIFIKKE RAPPORTER OM GENNEMFØRELSEN AF EU-LOVGIVNING OM

FØDEVARESIKKERHED, DYRESUNDHED OG DYREVELFÆRD SAMT PLANTESUNDHED

Rapport	Retsgrundlag	Offentliggørelse
<i>Årsrapport om overvågning og test af drøvtyggere for forekomsten af transmissible spongiforme encephalopatii(TSE) i EU</i>	Artikel 6, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/tse_bse/monitoring_annual_reports_en.htm
<i>EU's sammenfattende rapport om tendenser i og kilder til zoonoser, zoonotiske agenser og fødevarebårne udbrud i EU</i>	Artikel 9, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/99/EF af 17. november 2003 om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF (Pålagt EFSA, udarbejdet af EFSA i samarbejde med ECDC)	http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2090.pdf
<i>Årsrapport om det hurtige varslingsystem for fødevarer og foder (RASFF)</i>	Artikel 50 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed	http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/rasff_publications_en.htm

Rapport	Retsgrundlag	Offentliggørelse
Årsrapport om EU-dækkende overvågning af pesticidrester	Artikel 32 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænser for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (Pålagt EFSA)	http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2430.pdf
Årlig rapport om bestråling af fødevarer	Artikel 7, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF af 22. februar 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm
Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om gennemførelsen af nationale overvågningsplaner for restkoncentrationer i medlemsstaterne	Artikel 8 i Rådets direktiv 96/23/EF af 29. april 1996 om de kontrolforanstaltninger, der skal iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf og om ophævelse af direktiv 85/358/EØF og 86/469/EØF og beslutning 89/187/EØF og 91/664/EØF	http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/control_en.htm
Rapporter fra møder i ekspertundergrupper (kvægbrucellose, fåre- og gedebrucellose, kvægtuberkulose samt rabies) under taskforcen for overvågning af sygdomsudryddelse i	Taskforcen blev oprettet i 2000 som en foranstaltning fastsat i Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed.	http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/eradication/taskforce_en.htm

<i>medlemsstaterne.</i>		
Dyrevelfærd: forordning om dyretransport	Artikel 27, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97	http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/transport/inspections_reports_reg_1_2005_en.htm